

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ ของเทศบาลในจังหวัดอ่างทอง

Factors Influencing People's Participation in the Preparation of Strategic Plans of Municipalities in Ang Thong Province

วฤณดา เพชรรัตนธรร¹ เบนยาศิริ งามสอาด²

Warinda Phetrantanathorn¹ Benyasiri Ngamsaad²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของประชาชนในเขตเทศบาลในจังหวัดอ่างทอง และ (2) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของเทศบาลใน จังหวัดอ่างทอง เป็นการวิจัยแบบผสมผสานประชากรได้แก่ ประชากรได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งที่มีภูมิลำเนาในเขตเทศบาล จังหวัดอ่างทอง จำนวน 116,698 คน ตัวอย่างขนาด 384 คน กำหนดขนาดโดยใช้สูตรของเครชชีและมอร์แกน เครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสอบถาม มีค่าเชื่อมั่น .9223 และ .9142 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า (1) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของเทศบาลในจังหวัดอ่างทอง พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ปัจจัยด้านบุคคล ปัจจัยด้านความตระหนักในประโยชน์ ปัจจัยด้านชุมชน ปัจจัยด้านองค์กร ปัจจัยด้านความยึดมั่นผูกพันต่อท้องถิ่น ตามลำดับ การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของเทศบาลในจังหวัดอ่างทองพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการปฏิบัติตามกลยุทธ์ ด้านการกำหนดกลยุทธ์ ด้านการประเมินกลยุทธ์ ด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม และด้านการควบคุมกลยุทธ์ ตามลำดับ และปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของเทศบาลใน จังหวัดอ่างทองพบว่า สามารถพยากรณ์ความสำเร็จได้ ร้อยละ 75.9 และ (2) การวิเคราะห์ปัจจัย พบว่า ปัจจัย 5 ตัว ได้แก่ ปัจจัยด้านบุคคล ปัจจัยด้านชุมชน ปัจจัยด้านเทศบาล ปัจจัยด้านความตระหนักในประโยชน์ และปัจจัยด้านความยึดมั่นนั้นส่งผลได้ร้อยละ 75.9 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยปทุมธานี

Master's degree student Master of Public Administration Program Pathum Thani University

² อาจารย์ที่ปรึกษานักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยปทุมธานี

Master's degree student advisor Master of Public Administration Program Pathum Thani University

คำสำคัญ : ปัจจัยที่มีอิทธิพล การมีส่วนร่วม แผนยุทธศาสตร์

Abstract

The research purposes were: (1) to study the level of people's participation in Ang Thong Province; and (2) to analyze the factors influencing people's participation in the preparation of strategic plans of municipalities in Ang Thong Province. This was the mixed methods research. The conceptual framework in this research was based on the concept of Netpanna Yavirat; Dess and Miller; David; and Glickman, Gordon, and Gordon. The population was the 116,698 eligible vote people who domicile in the municipalities of Ang Thong Province. The research instrument was the questionnaire with reliability .9223 and .9142. The data analysis statistics were the frequency distribution, percentage, mean, standard deviation, and multiple regression analysis.

The research findings were: (1) the factors of people's participation in Ang Thong Province found the overall was at moderate level, the descending mean were: the people factors, the benefits awareness factors, the community factors, the organizational factors, the local commitment factors, respectively; the preparation of strategic plans of municipalities in Ang Thong Province found the overall was at high level, the descending mean were: the strategy implementation aspect, the strategy formulation aspect, the strategy assessment aspect, the environmental analysis aspect, and the strategy control aspect, respectively; and the factors of people's participation in the preparation of strategic plans of municipalities in Ang Thong Province found they could predict success by 75.9%; and (2) the factors analysis found the 5 factors consisted of the individual factors, the community factors, the municipal side factors, the benefit awareness factors, and the adherence factors effected for 75.9% with the statistical significance level .05.

Keywords: Influence Factors, Participation, Strategic Plans

บทนำ

การปกครองส่วนท้องถิ่น จัดเป็นการปกครองที่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เลือกตัวแทนของท้องถิ่นเองมาเป็นผู้กำหนดนโยบายและแนวทางในการบริหารงานนั้นเพื่อให้ทำหน้าที่ในการเป็นตัวแทนผลประโยชน์ของท้องถิ่นทั้งจัดทำบริการสาธารณะต่างๆแก่ประชาชนโดยมีสมมติฐานสำคัญที่ว่าเมื่อได้

เปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้เป็นผู้กำหนดทิศทางในการบริหารงานเช่นนี้แล้วกิจกรรมและบริการสาธารณะต่างๆที่ออกมาย่อมน่าจะมีลักษณะที่สอดคล้องต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นนั้นๆ มากกว่า เชื่อมโยง (ศุภสวัสดิ์ ชัชวาล 2545: 5) กับ การกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นดูแลแก้ไขปัญหาของตัวเอง ทำให้กลไกการแก้ไขปัญหามีความรวดเร็ว สามารถแก้ไขปัญหาได้ตรงจุด เพราะท้องถิ่นแต่ละท้องถิ่นย่อมเข้าใจปัญหาของตัวเองได้ดีที่สุด ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่าการปกครองส่วนท้องถิ่นในตัวของกฎหมาย พยายามที่จะกระจายอำนาจลงสู่ประชาชนให้ทั่วถึงและมีความต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการปกครองอย่างแท้จริง (อุดม ทุมโหลสิต 2554: 236)

เทศบาลเป็นรูปแบบของการปกครอง ที่สะท้อนการกระจายอำนาจการปกครองของรัฐบาลให้หน่วยการปกครองพื้นฐานของประเทศโดยแท้จริง อันเป็นการสนองตอบนโยบาย การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นด้วยตนเอง ตามอำนาจหน้าที่ และมีอิสระในการตัดสินใจในสิ่งที่เกี่ยวข้องกับประชาชนในท้องถิ่นนั้น ตามขอบเขตที่กฎหมายกำหนด เทศบาลตำบลจึงเป็นองค์กรที่สะท้อนถึงความพยายามของรัฐบาล ที่จะกระจายอำนาจลงสู่หน่วยการบริหารระดับตำบล ซึ่งส่งผลให้เทศบาลตำบลเป็นจุดเริ่มต้น ของการกระจายอำนาจการบริหารการปกครองสู่องค์กรพื้นฐานในระดับตำบล ประชาชนจะได้รับประโยชน์จากเทศบาลตำบลในด้านการพัฒนาซึ่งตรงกับปัญหาและความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง นอกจากนี้ยังเป็นการส่งเสริมแนวความคิดและกระแสประชาธิปไตยในสังคมปัจจุบันที่เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานตำบลจะมีมากขึ้น โดยผ่านผู้แทนของตนในเทศบาลตำบล ทั้งนี้เป็นที่เชื่อถือได้ว่าความเจริญ และการพัฒนาในทิศทางที่ดีของเทศบาลตำบลจะส่งผลให้เกิดความเจริญ และการพัฒนาเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม ในภาพรวมของประเทศต่อไป (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2553: 3-14) โดยมีการจัดตั้งเทศบาลขึ้นในปี พ.ศ. 2476 โดยมีการตราพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พ.ศ. 2476 มีการยกฐานะสุขาภิบาลขึ้นเป็นเทศบาลหลายแห่ง ต่อมาได้มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงยกเลิกกฎหมายเกี่ยวกับเทศบาลหลายครั้ง จนในที่สุดได้มีการตราพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 ยกเลิกพระราชบัญญัติเดิม ทั้งหมดขณะนี้ยังมีผลบังคับใช้ซึ่งมีการแก้ไขครั้งสุดท้าย โดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2543ในปัจจุบันเทศบาลทั่วประเทศมีจำนวนประมาณสองพันแห่ง

จังหวัดอ่างทอง เป็นจังหวัดหนึ่งในภาคกลางของประเทศไทย มีขนาดเนื้อที่ใหญ่เป็นอันดับที่ 70 ของประเทศ (รวมกรุงเทพมหานคร) แต่มีประชากรหนาแน่นที่สุดเป็นอันดับที่ 12 จังหวัดอ่างทอง ตั้งอยู่ในที่ราบลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา เป็นจังหวัดที่เป็นแหล่งผลิตหัตถกรรมพื้นบ้าน เช่น ตุ๊กตาชาววัง กลอง และงานจักสาน เป็นต้น ห่างจากกรุงเทพ มหานคร 108 กิโลเมตร ทิศเหนือติดต่อกับอำเภอด่านช้าง บางระจัน อำเภอด่านช้าง อำเภอด่านช้าง จังหวัดสิงห์บุรี ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอบางปะหัน อำเภอมหาราช อำเภอบ้านแพรก จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และอำเภอด่านช้าง จังหวัดลพบุรี ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอด่านช้าง อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอเมืองสุพรรณบุรี อำเภอด่านช้าง อำเภอด่านช้าง อำเภอด่านช้าง อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี การแบ่งเขตการปกครอง จังหวัดอ่างทอง แบ่งเขตการปกครองส่วนภูมิภาค (ตามกฎหมายลักษณะปกครองท้องที่)

ออกเป็น 7 อำเภอ 73 ตำบล 513 หมู่บ้าน มีราชการบริหารส่วนภูมิภาค ประกอบด้วยส่วนราชการประจำจังหวัด จำนวน 32 ส่วนราชการ 7 อำเภอ คือ อำเภอเมืองอ่างทอง อำเภอไชโย อำเภอป่าโมก อำเภอโพธิ์ทอง อำเภอแสวงหา อำเภอวิเศษชัยชาญ และอำเภอสามโก้ ราชการบริหารส่วนกลาง ประกอบด้วย 41 ส่วนราชการ และหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ 11 หน่วยงาน และราชการบริหารส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาลเมือง 1 แห่ง เทศบาลตำบล 20 แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล 43 แห่ง

จากข้อมูลข้างต้นทำให้ผู้วิจัยเห็นความสำคัญที่จะทำการศึกษาพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของเทศบาลใน จังหวัดอ่างทองว่ามีปัจจัยใดบ้างที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นและเตรียมพร้อมเพื่อที่จะได้ยกฐานะเป็นเทศบาลในอนาคต เพื่อเป็นข้อมูลจะพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพ มากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของเทศบาลใน จังหวัดอ่างทอง
2. เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของเทศบาลใน จังหวัดอ่างทอง

สมมติฐานการวิจัย

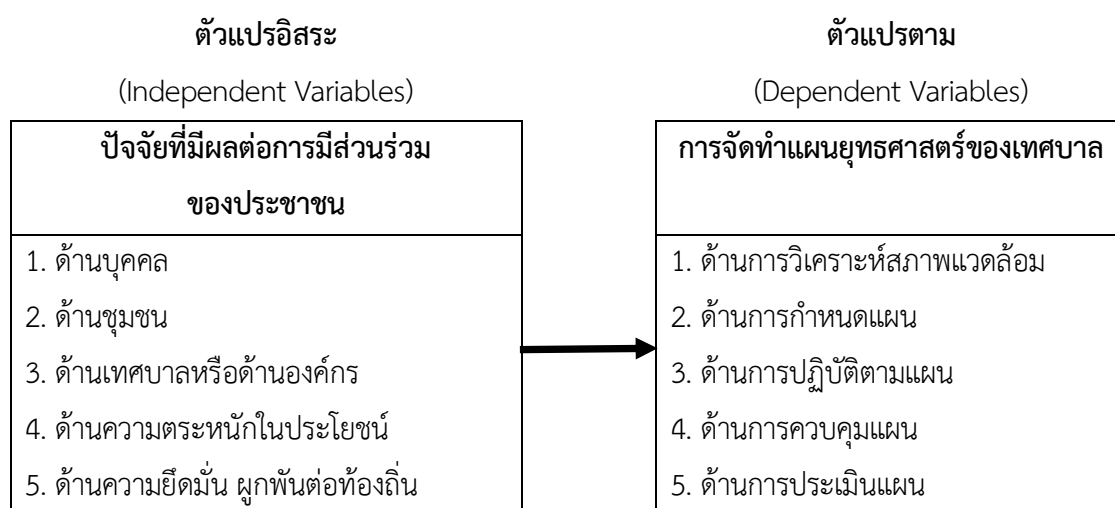
1. ปัจจัยด้านบุคคลมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของเทศบาลใน จังหวัดอ่างทอง
2. ปัจจัยด้านชุมชนมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของเทศบาลใน จังหวัดอ่างทอง
3. ปัจจัยด้านเทศบาลหรือด้านองค์กรมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของเทศบาลใน จังหวัดอ่างทอง
4. ปัจจัยด้านความตระหนักในประโยชน์มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของเทศบาลใน จังหวัดอ่างทอง
5. ปัจจัยด้านความยึดมั่น ผูกพันต่อท้องถิ่นมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของเทศบาลใน จังหวัดอ่างทอง

ขอบเขตการวิจัย

ในการศึกษาครอบคลุมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของเทศบาลในจังหวัดอ่างทอง ซึ่งประกอบด้วย 1) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม 2) การกำหนดแผน 3) การปฏิบัติตามแผน 4) การควบคุมแผน และ 5) การประเมินแผน (ที่มา : เนตร์พัฒนา ยาวีราช (2549: 47-56) เดสส์, และมิลเลอร์ (Dess, & Miller, 1993: 1) เดวิด (David, 2007: 44) และ กลิกแมน, กอร์ดอน, และกอร์ดอน (Glickman, Gordon, & Gordon, 2010: 228-230)

กรอบความคิดในการวิจัย

ในการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของเทศบาลในจังหวัดอ่างทอง ผู้วิจัยใช้เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยไว้ ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

เนื้อหาที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของเทศบาลในจังหวัดอ่างทอง ผู้วิจัยสังเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนจากแนวคิดของ 1) อรทัย กิกผล (2552), 2) นอร์ทคราฟ และ นิล (Northcraft & Neale, 1990) 3) สถาบันดำรงราชานุภาพ, (2546: 42) และ 4) นวลน้อย ตรีรัตน์ และคณะ (2546) มาเป็นตัวแปรอิสระ ซึ่งได้แก่ 1) ด้านบุคคล 2) ด้านชุมชน 3) ด้านเทศบาลหรือด้านองค์กร 4) ด้านความตระหนักในประโยชน์ 5) ด้านความยึดมั่น ผูกพันต่อท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของเทศบาล จาก 1) เนตร์พัฒนา ยาวีราช (2549: 47-56) 2) เดสส์, และมิลเลอร์ (Dess, & Miller, 1993: 1) 3) เดวิด

(David, 2007: 44) และ 4) กลิกแมน, กอร์ดอน, และกอร์ดอน (Glickman, Gordon, & Gordon, 2010:228-230) ซึ่งนำมาเป็น ตัวแปรตามได้แก่ 1) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม 2) การกำหนดแผน 3) การปฏิบัติตามแผน 4) การควบคุมแผน และ 5) การประเมินแผน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของเทศบาลในจังหวัดอ่างทอง มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของเทศบาลในจังหวัดอ่างทองเพื่อศึกษาแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนใน การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของเทศบาลใน จังหวัดอ่างทอง ซึ่งการศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัย แบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยแบบคุณภาพโดยใช้แบบสอบถามทำการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่มีส่วนเกี่ยวข้องการมีส่วนร่วมของประชาชนและนอกจากนี้ยังมีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In - depth Interview)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชากรผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีภูมิลำเนาใน เขตเทศบาล ใน จังหวัดอ่างทอง จำนวน 21 เทศบาลประกอบด้วย เทศบาลเมือง 1 แห่ง และเทศบาลตำบล 20 แห่ง ประชากรจำนวน 116,698 คน (สถิติกรมการปกครองกระทรวงมหาดไทย พ.ศ. 2563 จังหวัดอ่างทอง)

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 2 กลุ่ม

กลุ่มที่ 1 ได้แก่ ประชากรผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีภูมิลำเนาในเขตเทศบาลใน จังหวัดอ่างทอง การคำนวณขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรของ เครจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970: 608) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 หรือยอมให้มี ความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 384 คน

กลุ่มที่ 2 ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งประกอบด้วย นายอำเภอหรือ ผู้ที่ได้รับการมอบหมายจาก นายอำเภอ จำนวน 7 คน และผู้บริหารเทศบาล จำนวน 21 คน รวมเป็น 28 คน เพื่อใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึก (In - depth Interview) เพื่อแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของเทศบาลใน จังหวัดอ่างทอง ซึ่งแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้แบบตรวจสอบรายการ (Check list) ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ระยะเวลาที่อยู่อาศัย

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของเทศบาลใน จังหวัดอ่างทองโดยใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

2. สัมภาษณ์เชิงลึก (In - Depth Interview) แบบมีโครงสร้าง เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของเทศบาลใน จังหวัดอ่างทอง

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. สำหรับการรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของเทศบาลใน จังหวัดอ่างทอง ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี ถึงท้องถิ่นจังหวัดอ่างทอง เพื่อขอเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชน จำนวนตัวอย่าง 384 ตัวอย่าง โดยผู้วิจัยใช้การส่งแบบสอบถามและการรับแบบสอบถามด้วยตนเอง

2. การสัมภาษณ์เชิงลึก (In - depth Interview) เกี่ยวกับแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของเทศบาลใน จังหวัดอ่างทองจากผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งประกอบ ด้วย นายอำเภอหรือ ผู้ที่ได้รับการมอบหมายจากนายอำเภอ จำนวน 7 คน และผู้บริหารเทศบาล จำนวน 21 คน รวมจำนวน 28 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่และร้อยละ

ตอนที่ 2 ปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในจังหวัดอ่างทองวิเคราะห์โดยใช้สถิติพื้นฐาน คือ การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)แปลความ หมาย เฉลี่ยของสภาพปัจจุบันของคุณลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชนในจังหวัดอ่างทอง

ตอนที่ 3 การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของเทศบาลใน จังหวัดอ่างทอง วิเคราะห์โดยใช้สถิติพื้นฐานคือ การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ตอนที่ 4 ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของเทศบาลใน จังหวัดอ่างทอง โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis: MRA)

ตอนที่ 5 การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของเทศบาล โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในจังหวัดอ่างทอง

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในจังหวัดอ่างทอง โดยภาพรวม

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์	ระดับปัจจัย			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
ปัจจัยด้านบุคคล	3.54	0.75	มาก	1
ปัจจัยด้านชุมชน	3.04	0.84	ปานกลาง	3
ปัจจัยด้านเทศบาลหรือด้านองค์กร	3.03	0.65	ปานกลาง	4
ปัจจัยด้านความตระหนักในประโยชน์	3.15	0.76	ปานกลาง	2
ปัจจัยด้านความยึดมั่น ผูกพันต่อท้องถิ่น	2.95	0.79	ปานกลาง	5
ค่าเฉลี่ยโดยรวม	3.14	0.54	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 1 พบว่า ปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.14, S.D. = 0.54$) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ปัจจัยด้านบุคคล ($\bar{X} = 3.54, S.D. = 0.75$) ปัจจัยด้านความตระหนักในประโยชน์ ($\bar{X} = 3.15, S.D. = 0.76$) ปัจจัยด้านชุมชน ($\bar{X} = 3.04, S.D. = 0.84$) ปัจจัยด้านเทศบาลหรือด้านองค์กร ($\bar{X} = 3.03, S.D. = 0.65$) ปัจจัยด้านความยึดมั่น ผูกพันต่อท้องถิ่น ($\bar{X} = 2.95, S.D. = 0.79$)

2. ผลการวิเคราะห์การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของเทศบาลในจังหวัดอ่างทอง

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของเทศบาลใน จังหวัดอ่างทอง ในภาพรวม

การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของเทศบาล	ระดับการปฏิบัติ			
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ
1. ด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม	4.15	0.45	มาก	4
2. ด้านการกำหนดแผน	4.26	0.47	มากที่สุด	1
3. ด้านการปฏิบัติตามแผน	4.26	0.44	มากที่สุด	1
4. ด้านการควบคุมแผน	4.14	0.47	มาก	5
5. ด้านการประเมินแผน	4.17	0.50	มาก	3
ภาพรวม	4.20	0.34	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของเทศบาลใน จังหวัดอ่างทอง ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.34) โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการปฏิบัติตามแผน ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.44) ด้านการกำหนดแผน ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.47) ด้านการประเมินแผน ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.50) ด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.45) และด้านการควบคุมแผน ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.47)

3. ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของเทศบาลใน จังหวัดอ่างทอง ตัวแปรทุกตัวแปรปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของเทศบาล ใน จังหวัดอ่างทองเข้าสู่สมการเชิงเส้นซึ่งเรียงลำดับการเข้าสู่สมการได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 คือ ด้านบุคคล (x_1) ซึ่งมีค่า ที่ เท่ากับ 8.512 ลำดับที่ 2 คือ ด้านความยึดมั่น ผูกพันต่อท้องถิ่น (x_5) ซึ่งมีค่า ที่ เท่ากับ 7.561 ลำดับที่ 3 คือ ด้านเทศบาลหรือองค์กร (x_3) ซึ่งมีค่า ที่ เท่ากับ 5.559 ลำดับที่ 4 คือ ด้านความตระหนักในประโยชน์ (x_4) ซึ่งมีค่า ที่ เท่ากับ 4.751 และลำดับที่ 5 คือ ด้านชุมชน (x_2) ซึ่งมีค่า ที่ เท่ากับ 4.997 ซึ่งสามารถพยากรณ์ความสำเร็จในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของเทศบาลใน จังหวัดอ่างทองได้ ร้อยละ 75.60 (Adjusted $R^2 = .756$) ซึ่งมีความสัมพันธ์เท่ากับ .889 ($R = .889$) และ มีค่าสถิติทดสอบเอฟ เท่ากับ 99.765 ($F = 99.765$) ซึ่งมีค่า Sig. = .000 ซึ่งแสดงคะแนนดิบได้ดังนี้

$$Y = 1.932 + .822(x_1) + .791(x_5) + .734(x_3) + .677(x_4) + .645(x_2)$$

สมการพยากรณ์ของปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ ของเทศบาลใน จังหวัดอ่างทอง คือ

$$Z = .885(x_1) + .832(x_5) + .791(x_3) + .715(x_4) + .709(x_2)$$

จากสมการพบว่า ปัจจัยด้านชุมชน มีค่าต่ำที่สุด เข้าสู่สมการเป็นตัวแปรสุดท้าย ซึ่งชุมชนให้การสนับสนุนและเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วม ชุมชนเลือกเป็นตัวแทน ชุมชนมีความสามัคคีช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ชุมชนมีกลุ่มต่างๆ ที่สนับสนุนผลักดันการมีส่วนร่วม ดังนั้น ชุมชน จึงมีบทบาทหรือมีความสำคัญต่อการตัดสินใจเข้ามีส่วนร่วมของ บุคคล เพราะบุคคลอยู่ในบริบทของชุมชนวัฒนธรรมของชุมชนการปฏิบัติตามชุมชนและการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน รวมทั้งชุมชนเปิด โอกาสให้คนในชุมชนได้มีส่วนร่วม การรวมตัวกันในชุมชนตั้งกลุ่ม ต่างๆ สิ่งเหล่านี้ เป็นตัวผลักดันต่อการที่บุคคลจะเข้าไปมีส่วนร่วมใน กิจกรรมอื่นๆ มากน้อยเช่นกัน

4. การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของเทศบาล

4.1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม พบว่าการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม นั้น เป็น การกำหนดตำแหน่งทางกลยุทธ์ขององค์กรโดยพิจารณาจากทิศทางการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทั้งภายนอกและภายใน ตลอดจนค่านิยมต่างๆ เพื่อที่จะให้การวางตำแหน่งนั้นสอดคล้องและเป็นไปได้ และสามารถที่จะปรับตัวไปตามการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมได้ตามความเหมาะสม ซึ่งการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ทั้งภายนอกและภายในองค์กร ซึ่งปัจจัยเหล่านี้แต่ละอย่างจะช่วยให้เข้าใจได้ว่ามีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานขององค์กร จุดแข็งขององค์กรจะเป็นความสามารถภายในที่ถูกใช้ประโยชน์เพื่อการ

บรรลุปเป้าหมาย ในขณะที่จุดอ่อนขององค์กรจะเป็นคุณลักษณะภายใน ที่อาจจะทำลายผลการดำเนินงาน โอกาสทางสภาพแวดล้อมจะเป็นสถานการณ์ที่ให้โอกาสเพื่อการบรรลุปเป้าหมายขององค์กร อุปสรรคทางสภาพแวดล้อมจะเป็นสถานการณ์ที่ขัดขวางการบรรลุปเป้าหมายขององค์กร

4.2 การกำหนดแผน พบว่า การกำหนดแผนเป็นการกำหนดแนวทางการเลือกกลยุทธ์ ที่สอดคล้องกับทิศทางขององค์กรในอนาคต มีการประเมินทางเลือกที่ดีหรือเหมาะสมที่สุดกับองค์กร และมีความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในเพื่อให้เป็นไปตามภารกิจและจุดประสงค์ ขององค์กรที่ตั้งไว้ เป็นการดำเนินงานและสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันของธุรกิจการกำหนดกลยุทธ์

4.3 การปฏิบัติตามแผน พบว่า การปฏิบัติตามแผน เป็นการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ เป็นการปฏิบัติงานตามกลยุทธ์ โดยจัดระบบงาน การมอบหมายงาน ในการวางแผนการปฏิบัติงาน เพื่อให้การนำกลยุทธ์ไปใช้บรรลุปเป้าหมายที่ต้องการกลยุทธ์เป็นกระบวนการที่ครอบคลุมกระบวนการเรียนรู้ การปฏิบัติการแสดงออกทางพฤติกรรม และเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องเชื่อมโยงสัมพันธ์กันเป็นองค์รวม

4.4 การควบคุมแผน พบว่า การควบคุมแผน เป็นการตรวจสอบการปฏิบัติงานว่าได้มีการดำเนินการตามแผนที่ได้กำหนดไว้หรือไม่เพื่อทำการหาจุดบกพร่องและจุดอ่อนของผลการปฏิบัติงาน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อที่จะให้ผลการปฏิบัติงานนั้นได้ดำเนินไปตามแผนและมาตรฐานที่ได้กำหนดไว้ เป็นการติดตามผลการดำเนินกลยุทธ์ขององค์กร โดยเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานที่เกิดขึ้นจริงกับวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ เพื่อดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามความจำเป็น

4.5 การประเมินแผน พบว่า การประเมินแผน หมายถึง กระบวนการที่กำหนดจำนวนตัวเลขให้กับ วัตถุประสงค์ของ งานหรือบุคคลตามความมุ่งหมายและเปรียบเทียบความแตกต่างที่ปรากฏอยู่ในสิ่งที่จะวัดนั้นๆ เป็นการพิจารณาตัดสินเกี่ยวกับ คุณภาพ คุณค่า ความจริง และการกระทำ บางที่ขึ้นอยู่กับวิธีการวัดเพียงอย่างเดียว โดยอาศัยข้อมูล หรือรายละเอียดจากการสังเกต การตรวจงาน การสัมภาษณ์ หรือการทดสอบประกอบการพิจารณา

อภิปรายผล

1. ปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในจังหวัดอ่างทองพบว่าปัจจัยด้านบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือเป็นหน้าที่ของประชาชน รองลงมาคือ มีเกียรติและ ทำให้มีหน้ามีตาทางสังคม มีความรู้ความสามารถ อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ เคารพศรัทธาและเชื่อถือผู้บริหาร เทศบาล อยู่ในระดับปานกลาง เช่นเดียวกับปัจจัยด้านองค์กรโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ชุมชนให้การสนับสนุนและเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วม อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาคือมีชุมชนเลือกท่านเป็นตัวแทนเข้าไปร่วมงาน เทศบาล อยู่ในระดับปานกลาง ชุมชนมีความสามัคคี ช่วยเหลือเกื้อกูลส่งเสริมกัน อยู่ในระดับปานกลาง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือชุมชนมีกลุ่มต่างๆ ที่สนับสนุนผลักดันให้มีส่วนร่วม อยู่ในระดับปานกลาง และปัจจัยด้านชุมชน โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ เทศบาลทำงานโปร่งใส ไม่ทุจริต-ไม่คอร์รัปชั่น อยู่ในระดับ

ปานกลาง เทศบาล มีเชิญชาวบ้านเข้าร่วมกิจกรรมหรือโครงการ อยู่ในระดับปานกลาง เทศบาล มีการประสานและทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ เทศบาล มีการจัดทำประชาพิจารณ์ ประชาคมหมู่บ้านอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับปัจจัยด้านความตระหนักในประโยชน์ โดยรวมมีความคิดเห็นปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า การเข้าร่วมทำให้ปัญหาของชุมชนได้รับการแก้ไข การเข้าร่วมทำให้การพัฒนาชุมชนได้ตรงกับความต้องการของชุมชน การเข้าร่วมทำให้ได้รับการบริการสาธารณะที่ดี และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การเข้าร่วมทำให้ได้รับการจัดสรรทรัพยากรอย่างทั่ว ถึงและเป็นธรรม ปัจจัยด้านความยึดมั่น ผูกพันต่อท้องถิ่น โดยรวมมีความคิดเห็นปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า มีส่วนร่วมเพราะเป็นการพัฒนาชุมชนของตนเอง มีส่วนร่วมเพราะเป็นความรับผิดชอบต่อชุมชน มีส่วนร่วมเพราะคนในชุมชนปฏิบัติร่วมกัน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีส่วนร่วมเพราะเป็นข้อตกลงของคนในชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ จุฬาลักษณ์ กอบัวกลาง (2560) ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ เทศบาลเมืองเก่า อำเภอภินทรบุรี จังหวัดปราจีนบุรี ผลการวิจัยพบว่า 1) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเมืองเก่า อำเภอภินทรบุรี จังหวัดปราจีนบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์ รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ตามลำดับ 2) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้ประชาชนทราบ รองลงมา คือ ควรมีกลยุทธ์ที่จะทำให้ประชาชนเข้าร่วมประชาคมให้มากขึ้น และมีความสำคัญในการจัดทำแผน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเข้ามามีส่วนร่วมในการทำให้มากขึ้น ตามลำดับ

2. การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของเทศบาลใน จังหวัดอ่างทอง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก กลยุทธ์ขององค์การมีผลต่อสภาพแวดล้อม ที่จะเป็นแผนที่นำทาง ในการขับเคลื่อนให้ องค์การผ่านไปสภาพแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนนี้จะประกอบด้วยวัตถุประสงค์ นโยบายและแผนกลยุทธ์ต่างๆ ที่องค์การจะมาใช้ สอดคล้องกับงานวิจัยของเมตตา แก้วอุดม (2552) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี (2552-2554) กรณีศึกษา : องค์การบริหารส่วนตำบลคลองประเวศ อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการศึกษาวิจัย พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบล อยู่ในระดับมีส่วนร่วมปานกลาง และมีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี (2552 -2554) ของประชาชนองค์การบริหารส่วนตำบลคลองประเวศ ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี (2552 -2554) ขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองประเวศ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี องค์การบริหารส่วนตำบลของประชาชนตำบลคลอง

ประเวศ จากการศึกษา พบว่า เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา อาชีพ และระยะเวลาที่อาศัยอยู่เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี

3. ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่เสนอมามากที่สุด ได้แก่ ควรดำเนินโครงการพัฒนาตามอำนาจหน้าที่ในด้านต่างๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลลงพื้นที่หมู่บ้านให้มากขึ้น รองลงมาคือ ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การเรียนรู้หรือดำเนินกิจกรรมโครงการต่างๆ ร่วมกัน และควรจัดการประชุมชี้แจงหรือประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลและการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลอย่างทั่วถึงและผู้บริหารควรลงพื้นที่ในลักษณะไม่เป็นทางการ เช่น สภากาแฟ ให้มากขึ้นเพื่อรวบรวมข้อมูลปัญหาของประชาชนใช้ประกอบการวางแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบล

4. ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของเทศบาลในจังหวัดอ่างทอง สมการเชิงเส้นของปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของเทศบาลใน จังหวัดอ่างทอง สามารถพยากรณ์การมีส่วนร่วมได้ ร้อยละ 75.60 ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของสุนติลักษณ์ ยกเทพ, และยุภาพร ยุภาศ (2559) ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา เทศบาลบ้านเดื่ออำเภอมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลบ้านเดื่อ อำเภอมือง หนองคาย จังหวัดหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล ตำบลบ้าน เดื่อ อำเภอมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ที่มีเพศ อายุ อาชีพ และรายได้ต่างกัน โดยรวมมีส่วนร่วมไม่ แตกต่างกัน ทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนประชาชนที่มีการศึกษาแตกต่างกัน โดยรวมมีส่วนร่วมแตกต่างกัน ทางสถิติที่ระดับ .05 ประชาชนที่มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลบ้านเดื่อ อำเภอมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย มีข้อเสนอแนะดังนี้ ควรได้เข้าร่วมประชุมประชาคมเพื่อสนองปัญหาความต้องการของ ชุมชนทุกครั้ง ควรให้มีส่วนร่วมในการตรวจสอบความ โปร่งใสของการปฏิบัติงานของเทศบาล เทศบาลควร แต่งตั้งประชาชนเข้าร่วมเป็น กรรมการในการติดตามและประเมินผลการ ปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาเทศบาล ควรให้มีส่วนร่วมในการเสนอปัญหา/ความต้องการของชุมชนเพื่อจัดทำแผนพัฒนา เทศบาลควรได้จัดทำโครงการที่เกี่ยวข้องกับเครื่องอุปโภคบริโภค เครื่องมือ เครื่องใช้ในการประกอบอาชีพ ของกลุ่ม แม่บ้าน เพื่อ แจกจ่ายให้กับประชาชนในท้องถิ่น เทศบาลควรให้เงินค่าตอบแทน/มอบของรางวัลให้แก่ประชาชนที่ได้เข้า ร่วมโครงการกับเทศบาล ควรให้มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาของชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนา ควรให้มีส่วน ร่วมในโครงการก่อสร้างที่ เทศบาลได้ดำเนินการ

5. ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยด้านบุคคล ด้านชุมชน ด้านเทศบาลหรือด้านองค์กร ด้านความตระหนักในประโยชน์ และ ด้านความยึดมั่น ผูกพันต่อท้องถิ่นอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของเทศบาลใน จังหวัดอ่างทอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากการมีส่วนร่วมของประชาชน ถือเป็นหลักการที่ให้ความสำคัญ และเป็นประเด็นหลักที่สังคมไทยให้ความสนใจเพื่อพัฒนาการเมืองเข้าสู่ระบอบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมตามหลักการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนและผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนร่วมรับรู้ ร่วมคิด และร่วมตัดสินใจเพื่อสร้างความโปร่งใส และเพิ่มคุณภาพการตัดสินใจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ดีขึ้น และเป็นที่ยอมรับร่วมกันของทุก ๆ ฝ่าย ซึ่งการมีส่วนร่วมของประชาชน คือการที่ประชาชนหรือชุมชนพัฒนาขีดความสามารถของตนเองในการจัดการการควบคุมการใช้และการกระจายทรัพยากรและปัจจัยการผลิตที่มีอยู่ในสังคมเพื่อประโยชน์ต่อการดำรงชีพทางเศรษฐกิจและสังคมตามความจำเป็นอย่างสมศักดิ์ศรีในฐานะสมาชิกของสังคมในการมีส่วนร่วมของประชาชนได้พัฒนาการรับรู้และภูมิปัญญาซึ่งแสดงออกในรูปการตัดสินใจในการกำหนดชีวิตของคนอย่างเป็นตัวของตัวเอง ซึ่งโคเฮน และ อัฟฮ็อฟ (Cohen and Up Hoff) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วม (Participation) ว่าชาวบ้านเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ การดำเนินงานตามกิจกรรมที่ตัดสินใจ ร่วมรับผลประโยชน์จากกิจกรรมพัฒนานั้นๆ และ/หรือเข้าร่วมติดตามประเมินผลกิจกรรมดังกล่าวด้วย นอกจากนี้ได้เสนอกรอบแนวคิดมิติของการมีส่วนร่วมประกอบด้วย ประเด็นคำถาม 3 มิติคือมีส่วนร่วมอะไรบ้าง มีส่วนร่วมกับใครบ้าง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ปัจจัยด้านบุคคล ผู้บริหารเทศบาลควรมีการแสดงความสามารถให้ประชาชนได้มีความเคารพศรัทธาและเชื่อถือผู้บริหาร เทศบาลของตนเอง

1.2 ปัจจัยด้านเทศบาลหรือด้านองค์กร ผู้บริหารเทศบาลควรสนับสนุนให้สมาชิกของกลุ่มต่างๆ ที่มีในชุมชนไม่ว่าจะเป็นกลุ่มอย่างเป็นทางการ เช่น กลุ่ม อสม. หรือกลุ่มอย่างไม่เป็นทางการ เช่น สภากาแฟ เข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนอย่างต่อเนื่อง

1.3 ปัจจัยด้านชุมชน ผู้บริหารเทศบาล ควรส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำประชาพิจารณ์ ประชาคมหมู่บ้าน

1.4 ปัจจัยด้านความตระหนักในประโยชน์ ผู้บริหารเทศบาล ควรหาวิธีการให้ประชาชนรับรู้ถึงหน้าที่ของตนในการเข้าร่วมกิจกรรมที่ทำให้ได้รับการจัดสรรทรัพยากรอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

1.5 ปัจจัยด้านความยึดมั่น ผูกพันต่อท้องถิ่น ผู้บริหารเทศบาล ควรสนับสนุนและส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ เพราะเป็นข้อตกลงของคนในชุมชน

1.6 ด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ผู้บริหารเทศบาล ควรมีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศในพื้นที่ให้บริการอย่างมีระบบ และการวิเคราะห์คุณภาพของประชากร เช่นควรส่งเสริมด้านเทคโนโลยี

สารสนเทศเพื่อใช้ช่วยในการตัดสินใจ วางแผน และประเมินผลเปรียบเทียบช่วยเพิ่มระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อเท็จจริง

1.7 ด้านการกำหนดแผน ผู้บริหารเทศบาลควรมีการแผนงานในการจัดหางบประมาณที่ใช้ในองค์กร เช่นควรมีการกำหนดสถานการณ์ร่างแผนงานงบประมาณหรือโครงสร้างขึ้นมาเพื่อปรับปรุงข้อมูลเอกสารของงบประมาณ

1.8 ด้านการปฏิบัติตามแผน ผู้บริหารเทศบาลใน ควรสร้างวัฒนธรรมและค่านิยมในองค์กรที่เป็นไปในทางเดียวกัน เช่นมีการจัดทำคลิปวิดีโอหรือสื่อสิ่งพิมพ์อื่นๆ เพื่อเผยแพร่เกี่ยวกับวัฒนธรรมและค่านิยมขององค์กร

1.9 ด้านการควบคุมแผน ผู้บริหารเทศบาล ควรมีการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานกับเกณฑ์มาตรฐาน

1.10 ด้านการประเมินแผน ผู้บริหารเทศบาล ควรมีการนำผลการประเมินมาวัดความสำเร็จได้ เช่นนำผลงานของแต่ละโครงการออกมาประเมินว่าประสบความสำเร็จมากน้อย แค่ไหน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆ

2.2 ควรมีการศึกษาแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหรือบริหารเทศบาลในจังหวัดอ่างทอง

บรรณานุกรม

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2553). พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล

พ.ศ. 2537 (และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง ฉบับที่ 8) พ. ศ. 2553. กรุงเทพฯ: มศว. ประสานมิตร.

จุฬาลักษณ์ กอบัวกลาง. (2560). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ

เทศบาลเมืองเก่า อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี. บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

นวนน้อย ตรีรัตน์, และคณะ. (2546). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบการดำเนินงานของ.

อบต. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ : คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เนตร์พัฒนา ยาวีราช. (2549). ภาวะผู้นำ และผู้นำเชิงกลยุทธ์ (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: เซ็นทรัลเอ็กซ์เพรส.

เมตตา แก้วอุดม (2552). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี (2552-2554)

กรณีศึกษา: องค์การบริหารส่วนตำบลคลองประเวศ อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา.

ฉะเชิงเทรา: มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.

ศุภสวัสดิ์ ชีวาลัย. (2545). การปกครองท้องถิ่นกับการมีส่วนร่วมของประชาชน. กรุงเทพฯ : โครงการจัดพิมพ์คบไฟ.

สถาบันดำรงราชานุภาพ. (2546). การพัฒนาตัวชี้วัดผลการดำเนินงานหลักตามแผนพัฒนาจังหวัดแบบบูรณาการ เพื่อการพัฒนา พ.ศ. 2547 - 2549 กรณีศึกษาจังหวัดนนทบุรี และจังหวัดลพบุรี. กรุงเทพฯ : กระทรวงมหาดไทย

สุนตลักษณ์ ยกเทพ, และยุภาพร ยูภาศ. (2559). รายงานการวิจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา เทศบาลบ้านเตืออำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย. หนองคาย.

อรทัย ก๊กผล. (2552). การมีส่วนร่วมของประชาชน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี.

อุดม ทุมโฆสิต. (2554). การปกครองท้องถิ่นสมัยใหม่: บทเรียนจากประเทศที่พัฒนาแล้ว. กรุงเทพฯ : แชนพอร์พรีนติ้ง.

Cohen, John M. and Uphoff, Norman T. (1980). **Effective Behavior in Organizations**. New York : Richard D. Irwin Inc.

David, F. R. (2007). **Strategic management** (11th ed.). New Jersey : Prentice-Hall.

Dess, Gregory G. , & Miller Alex. (1993). **Strategic Management**. New York : Edles.

Glickman, C. D. , Gordon, S. P. , & Ross-Gordon, J. M. (2010). Supervision and Instructional Leadership: A Developmental Approach (8th ed.). Boston MA: Allyn and Bacon.

Krejcie R. V. and Morgan D. W. (1970) “ **Determining Sample Size for research Activities** ” Educational and psychological Management. Vol. 80:p 608.

Northcraft, G. B. & Neale, M. A. (1990). **Organizational Behavior**. Chicago: The Dryden Press.